

**Universiteit
Leiden**

Alternatieven voor dierproeven binnen de Universiteit Leiden

De Universiteit Leiden wil alleen dierexperimenten uitvoeren als er zoveel mogelijk rekening is gehouden met de zogenoemde 3Vs van de proefdierkunde: vervanging, vermindering en verfijning.

Soms is het mogelijk een dierproef in zijn geheel te vervangen door een alternatief. Veelal wordt er gebruik gemaakt van celkweken die de eerste dierproeven kunnen vervangen. Bij de universiteit wordt ook veel onderzoek uitgevoerd in de larvale stadia van zebravissen. Het betreft volgens de wet geen dierproeven en door het nog niet voldoende ontwikkeld zijn van zenuwbanen bij de larven is het ongerief lager. Pas nadat resultaten uit onderzoek met de larvale stadia resultaten opleveren voor nader onderzoek wordt onderzoek uitgevoerd met oudere vissen of andere diersoorten.

Een goede proefopzet en uitvoering van de proef dragen bij aan verantwoord gebruik van proefdieren; ze voorkomen het gebruik van meer dieren dan strikt noodzakelijk is om een onderzoeksvraag te beantwoorden. Onderzoeksvragen waar voorheen altijd proefdieren voor moesten worden gebruikt, kunnen nu deels of soms geheel beantwoord worden door de analysemogelijkheden van DNA/RNA en/of eiwitten. Daarnaast bestaat bij de universiteit de mogelijkheid om door middel van imagingmethoden een dier in de loop der tijd te volgen. Daarmee kan voorkomen worden dat meerdere dieren nodig zijn om op verschillende tijdpunten resultaten te verkrijgen.

De verschillende proefdiervoorzieningen voor kleine proefdieren en vissen voldoen aan de eisen die in deze tijd aan de huisvesting van dieren mogen worden gesteld. Er is een gezondheidsbewakingsprogramma voor de verschillende proefdieren dat wordt ondersteund door een dierenarts. Het welzijn van de dieren wordt dagelijks gecontroleerd. Adequate anesthesie en pijnbestrijding zijn belangrijke aandachtspunten bij invasieve ingrepen bij de dieren.

Door training en nascholing van het betrokken personeel in de te gebruiken technieken wordt een verdere verfijning en ook vermindering bereikt.